

بربال اساطیر

منصور علیمردادی در جنگلی که ما را بلعید رمانی متفاوت از آثار کلاسیک ارائه می دهد

ادبیات نوجوان

سولماز روزبهانی

منتقد ادبی

«جنگلی که ما را بلعید» اثر منصور علیمردادی، رمانی است که با تکیه بر اساطیر، تاریخ محلی و طبیعت پکر شمال ایران، تجربه‌ای متفاوت از روایت‌های کلاسیک داستانی ارائه می دهد. علیمردادی با استفاده از یک ساختار اپیزودیک، نه تنها داستان را به بخش‌هایی تقسیم می کند که هر بخش خود یک ماجرا یا تجربه مستقل را روایت می کند، بلکه به شکل هنرمندانه‌ای میان واقعیت تاریخی و فانتزی اسطوره‌ای تعادل ایجاد کرده است. این رمان، برخلاف آثار صرفاً تخیلی، هم جنبه مستند دارد و هم روایت هنری، که این ترکیب موجب شده خواننده از یک سو با تاریخ و جغرافیای هیرکانی آشنا و از سوی دیگر با حس کنجکاوی و دلپره در دل جنگل تاریک همراه شود.

نویسنده عمدتاً از زاویه دید سوم شخص بهره برده است، اما گاهی با حرکت‌های رفت و برگشتی در زمان، به یادداشت‌های تاریخی و سفرنامه‌های قرون گذشته رجوع می کند. این روش، به اثر عمق می دهد و به خواننده اجازه می دهد هم به دنیای معاصر و هم به گذشته‌های دور دسترسی پیدا کند. استفاده از روایت تاریخی و اسطوره‌ای از یک سو و روایت مستقیم شخصیت‌ها از سوی دیگر، حس پیچیدگی زمان و مکان را در داستان ایجاد کرده است.

روایتی نمادین از بحران زیست‌محیطی

داستان در جنگل‌های دورافتاده غرب گیلان و نواحی هیرکانی رخ می دهد. اشاره مداوم به محیط طبیعی مانند درخت چنار مقدس، پرندۀ گول‌زنک شمالی، تپه‌های متحرک، رودخانه‌های فصلی و مراتع پکر، نه تنها جلوه‌ای شاعرانه به روایت داده، بلکه به شکل نمادین بحران زیست‌محیطی را هم به تصویر می کشد. زمان داستان گسترده‌ای طولانی دارد؛ از چند قرن پیش تا اواخر قرن بیستم، که با بهره‌گیری از اسناد تاریخی، سفرنامه‌ها و افسانه‌های محلی، وقایع را به خواننده منتقل می کند. شخصیت‌ها در این رمان هم واقعی

و تاریخی و هم اسطوره‌ای هستند. تی تی نار، دختر پیرمهران، نمادی از نسلی است که درگیر تحولات جنگل و محیط اطراف خود است. شخصیت مرد جنگلی و سفرنامه‌های او، ترکیبی از تاریخ‌نگاری و افسانه‌پردازی است که به مخاطب حس کشف و ماجراجویی می دهد. شخصیت‌ها به شکل نمادین نیز قابل تحلیل هستند: پرندۀ گول‌زنک شمالی نمادی از میرهای پرخطر زندگی و عواملی که انسان‌ها را به اشتباه می اندازند، درخت چنار به عنوان نماد پیوند انسان با طبیعت و احترام به گذشته و تپه‌های متحرک به عنوان نمایانگر تهدیدات ناشناخته طبیعت و تاریخ است. علیمردادی در این اثر به تفصیل به محیط طبیعی، حس اصالت بومی بودن را تقویت کرده است. لحن داستان، در بخش‌های ماجراجویانه همچنان انگیز و در بخش‌های تاریخی و فرهنگی تحلیلی و مستند است. استفاده از توصیف‌های محیطی دقیق و جزئیات طبیعی، مانند جزئیات پرندۀ گول‌زنک، اسکلک و اژدها و بقایای مجسمه‌ها، فضایی ملموس و شاعرانه

خلق کرده است. همچنین، بهره‌گیری از افسانه‌ها و روایت‌های شفاهی، نثر را از حالت صرفاً گزارشی به داستانی پرهیجان و جذاب تبدیل کرده است.

مملوزا نمادهای محیطی و اسطوره‌ای

رمان تصویری روشن از زندگی جوامع بومی، ساختار دهکده‌ای، روابط خانوادگی و نقش زنان و مردان در گذشته ارائه می دهد. شخصیت تی تی نار که در میان برادران و اطرافیانش تنها مانده به شکل روان‌شناسانه، نماد انزوا و کنجکاوی انسانی است. ارتباط شخصیت‌ها با طبیعت و اسطوره‌ها نیز منعکس‌کننده ذهنیت جمعی و باورهای فرهنگی مردم کناب سرشار از نمادهای محیطی و اسطوره‌ای است؛

- **چنار مقدس**: نماد پیوند انسان با طبیعت و احترام به گذشتگان.
- **گول‌زنک شمالی**: نماد راهمایی و گمراهی، قدرت طبیعت بر سرزشت انسان‌ها.
- **تپه‌های متحرک و گاوهای غول‌پیکر**: نمایانگر خطرهای ناشناخته و عظمت تاریخ طبیعی منطقه.
- **مجسمه‌های چوبی و کلبه‌های متروک**: نماد یادگارهای فرهنگی و رازهای تاریخی. رمان از ساختار اپیزودیک بهره می برد. هر اپیزود خود یک ماجرا یا تجربه مستقل دارد اما همه این اپیزودها در کنار هم

«جنگلی که ما را بلعید» اثر منصور علیمردادی، رمانی است که با تکیه بر اساطیر، تاریخ محلی و طبیعت پکر شمال ایران، تجربه‌ای متفاوت از روایت‌های کلاسیک داستانی ارائه می دهد

جنگلی که ما را بلعید

- نویسنده: منصور علیمردادی
- انتشارات: پرتقال
- تعداد صفحات: ۱۸۴ صفحه
- قیمت: ۲۴۰۰۰۰ تومان

روند کلی رشد و کشف شخصیت‌ها و روایت تاریخی-اسطوره‌ای جنگل را شکل می دهند. این ساختار به نویسنده اجازه می دهد هم به جزئیات محیطی و تاریخی بپردازد و هم حس ماجراجویی و کشف ناشناخته‌ها را به خواننده منتقل کند. یکی از نقاط قوت رمان، استفاده از منابع تاریخی و فرهنگی واقعی است، مواردی از جمله: اشاره به دیوان ساروش پیر و پازوار شاعر، نقل داستان‌های واقعی از سفرنامه‌ها و یادداشت‌های شعبده‌بازان و ماجراجویان، مستندسازی تاریخی جنگل‌ها، گونه‌های جانوری و گیاهی و زیستن در جهانی است که بی‌رحم‌تر، اما واقعی‌تر است.

حکایت چکاوک سخنگو

یکی دو ساعتی لایه‌ای درخچه‌های برگ گلیمی بی چکاوک کردن دراز گشتند. اما بی‌نیتی بود زیر سایه برگی نشستند تا غذا بخورد و خستگی در کنند. دست‌شان که به سرفه رفت صدای از پیش‌بای‌شان برخاست: «بیا بید، بیا بید، بیا بید...» هر سه هم‌زمان قد راست کردند و به سمت و سوی صدا نگاه کردند. پرندۀ های زیبا که از کنجشک کوچک‌تر بود با دمی چتری و رنگارنگ از زیر بوته‌ای بیرون آمده بود و سلاله سلاله راه می رفت در پنجه‌های ظریفش بر خاک پوک جا می ماند. به هم نگاه کردند و از فرط خوشحالی برقی در چشمان‌شان نشست. اگر این پرندۀ را می گرفتند و به دهکده می بردند، می توانستند ثابت کنند که به جنگل تاریک رفته‌اند. حکایت چکاوک سخنگو را همه مردم شنیده بودند. ساروش پیر که در جوانی دوسه روزی در جنگل گیر شده بود، سه سال‌های سال داستان‌های بسیاری از این پرندۀ نقل می کرد که برای مردم جذابیت و تازگی داشت. این پرندۀ زیباتر از چکاوک بود که شعبده‌باز با خودش آورده بود و به نظر می آمد اجتماعی تر هم باشد. در بی‌اش راه افتادند. همین که روزمان روی زمین نشست و گفت: «نترسید. مشعل درست می کنیم و راه آمده را برمی گردیم.» مقداری برگ خشک روی هم ریختند، آه‌ن و سنگ آتش‌زنه را از کیسه درآورد، چند بار به هم کویدند تا یکی از جرقه‌ها در کیه برگ افتاد و آتش شعله‌ور شد. آن وقت ریشۀ خشک درختی را پیدا کرد و سر آن را آتش زد: «چشم به هم بزنید بیرون جنگل خواهیم بود.» در روشنی مشعل به دنبال راه پاهای خودشان گشتند تا راهی به بیرون از جنگل پیدا کنند، اما بر فرش برگ‌های انبوه و پلاستیده به سختی می شد ردپایی یافت. گاهی پیش می آمد که تا زانو در کپه‌ای از برگ‌های پلاستیده فروروند. هرچه پیش می رفتند، تاریکی غلیظ‌تر و نگرانی‌شان بیشتر می شد.

با نگاهی همدلانه و تکنیک‌های متفاوت به این موضوع می پردازد و به کودک اطمینان می دهد، حتی وقتی پدر و مادر در اتاق حضور ندارند، امنیت همچنان برقرار است. تمرین‌های این جلد کمک می کند بچه‌ها احساس امنیت را درون خود بیابند؛ با تنفس صحیح، تصویرسازی و تمرکز بر احساس آرامش. پیام پنهان اما عمیق کتاب این است که کودک می تواند به تدریج به توانایی خود برای تنها خوابیدن اعتماد کند، بدون احساس رهاشدگی.

مراقبه‌های ذهنی برای خواب بچه‌ها

مجموعه ۴ جلدی

- نویسنده: سوفی دومولنیم
- مترجم: راضیه خوئینی
- انتشارات: قبدانی
- تعداد صفحات: هر جلد ۱۶ صفحه
- قیمت: هر جلد ۷۰۰۰۰ تومان

● **تبدیل تاریکی به آرامش**: ترس از تاریکی یکی از قدیمی‌ترین و جهانی‌ترین ترس‌های کودک است. تاریکی، برای کودک فضایی ناشناخته و پر از تازگی است. تمرین‌های این جلد کمک می کند بچه‌ها احساس امنیت را درون خود بیابند؛ با تنفس صحیح، تصویرسازی و تمرکز بر احساس آرامش. پیام پنهان اما عمیق کتاب این است که کودک می تواند به تدریج به توانایی خود برای تنها خوابیدن اعتماد کند، بدون احساس رهاشدگی.

پیش‌دستانی است. بسیاری از بچه‌ها تنها زمانی آرام می شوند که یکی از والدین کنارشان بماند و جدایی در زمان خواب برایشان ترسناک است. این ترس، اغلب با احساس گناه والدین و کشمکش‌های شبانه همراه است. کتاب «تنهایی نمی‌خوایم»

نویسنده‌گی در سایه تجربه مادرانه

این مجموعه حاصل قلم سوفی دومولنیم، نویسنده نامدار فرانسوی در حوزه کودک و نوجوان است. راز جذابیت کتاب‌های او این است که فقط کلمات را روی کاغذ نمی‌آورد؛ بلکه از دل تجربه زیسته‌اش می‌نویسد؛

زیرا خود مادر پنج فرزند با چالش‌های واقعی بی‌خوابی شبانه آنهاست. به همین دلیل داستان‌های این مجموعه، حرف‌هایی از دل زندگی واقعی دارند. دومولنیم، پس از ۲۰ سال تجربه نویسندگی، حضور خود را در زندگی واقعی زندگی‌اش بازبینی می کند و توضیح می دهد چگونه این حضور، هر فصل کلیدی داستان‌هایش را رنگین کرده؛ داستان‌هایی که سرشار از فراز و فرودهای شیرین است. او می نویسد: «کتاب‌هایم گاهی دیگر به ایمان من می‌افزایند. ایمان، آرام و بی‌صدا، زندگی روزمره مرا به عنوان مادر و نویسنده تغذیه می کند.»

ساختار چندلایه از نقاط قوت این مجموعه، ساختاری هنرمندانه و چندلایه است که در هر چهار جلد تکرار می شود: ۱. داستان کوتاه همدلانه: قصه‌ای ساده با شخصیت‌هایی دوست‌داشتنی که کودک فوراً با آنها ارتباط برقرار می کند. این شخصیت‌ها مشکلات و دردسرهایی را موقع خواب تجربه می کنند که کودک سریع با آنها همذات‌پنداری کرده و زیر لب می گوید: «این پسر یا دختر شبیه من است!»

۲. بازی‌های کوچک ذهنی و جسمی: این مجموعه چهارجلدی، تمرین‌هایی ساده و دل‌انگیز از تنفس و حرکات نرم یوگا همراه با تصاویر جذاب به کودکان می آموزد. این تمرین‌ها ویژه گروه سنی دو تا شش سال طراحی شده و در ظاهر، بیش از آن که تمرین تصاویر جذاب به کودکان می آموزد. ویژه گروه سنی دو تا شش سال طراحی شده و در ظاهر، بیش از آن که تمرین تصاویر جذاب به کودکان می آموزد.

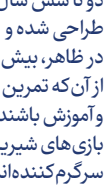
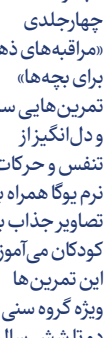
این مجموعه تلاش می کند خواب را نه با اجبار، بلکه با آگاهی، همدلی و مشارکت فعال کودک تسهیل سازد. کتاب‌هایی که هم داستانی جذاب در دل خود دارند و هم تمرینات یوگا و مراقبه ذهنی تا کودک بدون احساس اجبار و آموزش مانند یک بازی اشتیاقی به انجام آنها پیدا کند. این تمرینات می‌تواند راهگشای والدینی باشد که از بی‌خوابی‌های بی‌نظمی خواب کودکان خود کلافه شده‌اند.

۳. پایان آرامش بخش و خواب: در این حال که والدین رفتارها و بازی‌های جدیدی یاد می‌گیرند تا ارتباطی منطقی و درست هنگام خواب با کودک برقرار کنند؛ پایان هر داستان به آرامش یافتن و درخت‌خواب ختم می‌شود. در نهایت کودک درمی‌یابد مانند شخصیت اصلی داستان باید تسلیم آرامش و خواب شود. ۴. صحبت‌هایی با والدین: چند صفحه آخر کتاب به صحبت‌هایی با والدین اختصاص دارد تا بدانند چطور با انجام درست این تمرین‌ها به فرزندشان کمک کنند. چه انتظاری باید داشته باشند و چطور می‌توانند شب‌هایی زیبا برای کل خانواده به ارمغان بیاورند. همچنین

ساختار چندلایه

مجموعه چهارجلدی

آرامش شبانه

گشتی در باغ رؤیا با مجموعه مراقبه‌های ذهنی برای خواب بچه‌ها

ادبیات کودک

شاینا شجری

روزنامه‌نگار

و دریا در آبی بی‌پایان به هم می‌رسند و پلک‌های کوچک کودکان دیگر توان مقاومت برای بیدار ماندن را ندارند. واژه‌ها در این کتاب چون برگ‌های نرمی برآب می‌رقصند و ذهن کودک را به تکرار ریتمی آرام فرا می‌خوانند؛ ریتمی که در دل خواب و در دل آبی جهان جاری است. هر داستان کودک را بر عرشه خیال می‌نشانند تا پیام‌وزن چگونه ببیند، باور کند و جسم‌اش را در آغوش آرامش غوطه‌ور سازد. مجموعه «مراقبه‌های ذهنی برای خواب بچه‌ها» با چهار عنوان «خواب نمی‌برد»، «تنهایی نمی‌خوایم»، «از تاریکی می‌ترسم» و «کابوس می‌بینم» کودکان را با یک داستان لطیف و صمیمی سوررئالیز کرده، سپس در قالب یک بازی جذاب آنها را به انجام مراقبه‌های ذهنی و تمرینات یوگا می‌رساند. مراقبه‌های این کتاب برای خواب ترغیب می‌کند و به کودک می‌آموزد چگونه ذهنش را برای همیشه از شر ترس‌ها و بقراری‌های پیش از خواب رها سازد. اگر می‌دانستیم خواب فرزندمان، ستون‌های نامرئی اما محکمی برای رشد روح و روان آنان بنا می‌کند پیش

کودکان؛ مسافران کوچک رؤیا، هر شب و سبک‌بال، سوار بر قایق‌های خیال، راهی دریای شگفتی‌ها می‌شوند؛ اما گاهی موجی از نگرانی مسیروش را می‌بندد. ترس از تاریکی، تنهایی شب، کابوس‌های ناگهانی یا شور بی‌پایان بازی‌های روز. انتشارات قبدانی با شناخت این دل‌مشغولی‌های کوچک و دغدغه بزرگ والدین، با انتشار مجموعه چهار جلدی «مراقبه‌های ذهنی برای خواب بچه‌ها» به کمک والدین آمده است. این کتاب‌ها که نوشته سوفی دومولنیم و ترجمه راضیه خوئینی است، راهی آرام و مطمئن برای رسیدن به خواب شیرین و آرام را پیش پای خانواده‌ها می‌گذراند. هر جلد این مجموعه موجی ملایم است که کودکان را از ساحل پرهیاهوی روز به افق آرامش می‌برد؛ جایی که آسمان